

No: 151 – Menş e Adı

DENİZLİ TRAVERTENİ

Tescil Ettiren
DENİZLİ TİCARET ODASI

Bu coğrafi iş areti, 14.01.2011 tarih ve 27815 sayılı Resmi Gazetede ilan edilmiştir. 555 sayılı Coğrafi İş aretlerin Korunması Hakkındaki Kanun Hük münde Kararnamenin 12 nci maddesi gereğince 09.01.2008 tarihinden geçerli olmak üzere tescil edilmiştir.

Değ iş iklik İlanı:

01.10.2018 tarih ve 38 sayılı Bülten

15.05.2019 tarih ve 53 sayılı Bülten

Tescil No	: 151
Tescil Tarihi	: 29.11.2011
Başvuru No	: C2008/008
Başvuru Tarihi	: 27.02.2013
Coğrafi İşaretin Adı	: Denizli Traverten
Ürün Adı	: Traverten
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe Adı
Tescil Ettiren	: Denizli Ticaret Odası
Tescil Ettirenin Adresi	: Oğuzhan Caddesi No:1 Bayramyeri/DENİZLİ
Coğrafi Sınırı	: Denizli Traverten Havzaları; Honaz Ballık Boğazı-Pamukkale Akköy-Çardak Hayrettin, Şaryeri Köyleri- Honaz Karateke, Emirazizli Köyleri-Honaz Aşağıdere Köyü-Çameli İlçesi Çevresi-Gölemezli Honalılar Boğazı-B.Menderes Havzası-Çardak Yenibağlar Köyü-Tavas Kale Mevkilerinde Üretilmekte Olup Tümü Denizli İline Bağlı İlçeler, yerleşim Alanlarıdır.
Kullanım Biçimi	: Markalama

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Denizli Taşı (TRAVERTENİ) bölgedeki fay ve çatlaklardan çıkan, kalsiyumbikarbonatca zengin hidrotermal suların yeryüzüne ulaştıklarında biriktirdikleri tortulardır. Denizli travertenini Denizli'nin Ballık (Kaklık kuzeybatısı), Kocabaş, Gürlek, Karateke, Yenicekent ve Gölemezli yörelerindeki ocaklardan çıkarılmaktadır. Ayrıca günümüzde Pamukkale'de traverten oluşumu devam etmektedir. Denizli traverteninin ayırt edici özellikleri kısaca şöyledir; krem ve kahverenginin değişik renk tonları ile Türkiye'deki ve Dünya'daki diğer travertenlerden ayrılmaktadır. Traverten konusunda deneyimli bir göz bu ayrımı daha kolay yapabilir. Blokların tabakalanma düzlemlerine dik kesimlerinde "su yolu" tabir edilen çizgisel yapılar karakteristiktir. Su yolları boyunca yer yer milimetrik boşluklar göze çarpar. Bu boşluklar istenildiğinde dolgu yapılarak yok edilebilmektedir. Bünyelerinde saz, kamış gibi yüksek mertebeden bitki kalıntıları içermezler. Gölemezli yöresinden çıkan travertenler daha çok oniks türünde olup sarımsı yeşil, bal renkleri tipiktir. Yenicekent travertenleri ise kırmızımsı-kahve renklerin fazla olması nedeniyle daha koyu renklidirler. Denizli travertenlerinde yapılan kimyasal analizlerde duraylı karbon izotop ($\delta^{13}C$) değerleri daha pozitif olup, bu yönleri ile Türkiye'deki ve Dünya'daki travertenlerden farklıdır.

DENİZLİ TRAVERTENİNİN KİMYASAL VE FİZİKSEL ANALİZİ

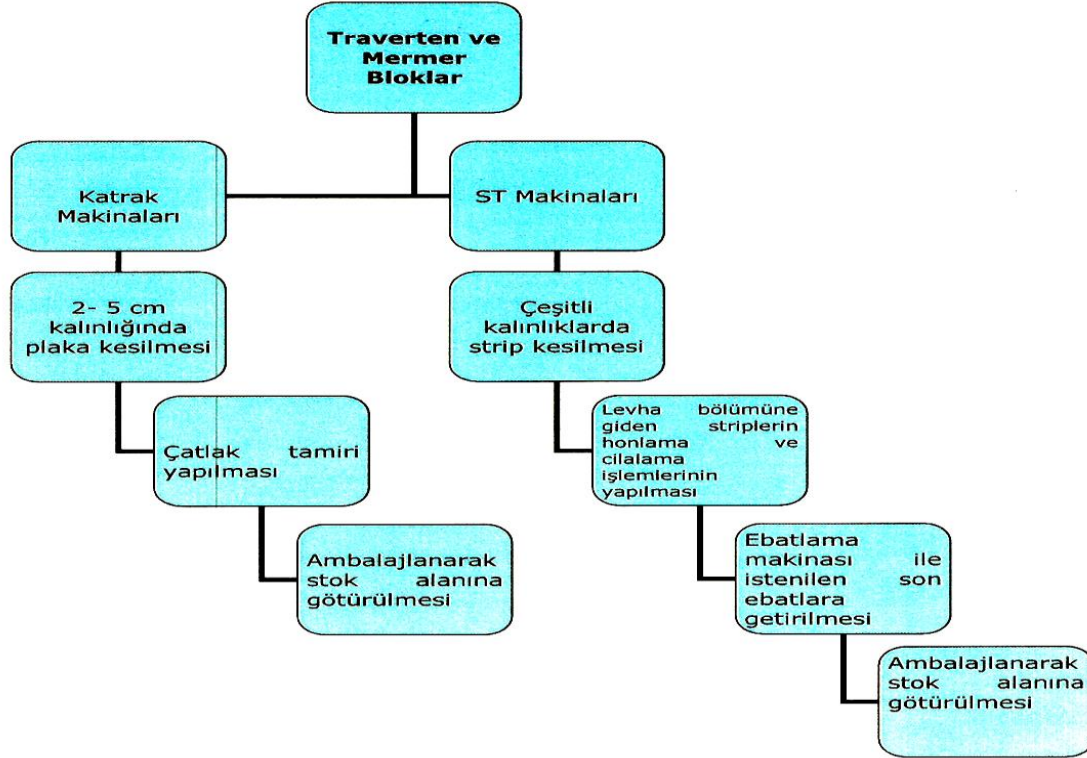
Fiziksel Özellikler		Birim	Değişim Aralığı							
Sertlik		Mohs	3.0							
Gerçek Yoğunluk		gr/cm ³	2.730 ± 0.3							
Kuru Birim Hacim Ağırlığı		gr/cm ³	2.339 ± 0.2							
Doygun Birim Hacim Ağırlığı		gr/cm ³	2.218 ± 0.4							
Atmosfer Basıncında Su Emme		(%)	1.75 ± 1.25							
Hacimce Su Emme		(%)	3.00 ± 1.6							
Görünür Porozite		(%)	3.00 ± 1.6							
Toplam Porozite		(%)	5.50 ± 4.0							
Doluluk Oranı		(%)	92.00 ± 6.0							
Kılcal Etkiye Bağlı Su Emme Katsayısı		(g/m ² .s ^{0.5})	4.0 ± 2.8							
Dikey Aşınma Direnci		mm	18.00 ± 5.0							
Yangına Tepki		Sınıf	A1							
Tek Eksenli Sıkışma Dayanımı (Kuru Koşul)		MPa	65 ± 22.0							
Tek Eksenli Sıkışma Dayanımı (Doygun Koşul)		MPa	60 ± 20.0							
Yoğun Yük Altında Bükülme Dayanımı		MPa	13 ± 1.9							
Sabit Moment Altında Eğilme Dayanımı		MPa	13 ± 2.0							
Na₂O	MgO	Al₂O₃	SiO₂	P₂O₅	K₂O	CaO	TiO₂	MnO	Fe₂O₃	KK
0,25± 0.50	0,2 ± 0.1	0,2± 0.2	0,5± 0.4	0,5± 0.5	0,5± 0.5	52,8± 2.2	0,5± 0.5	0,5± 0.5	0,35± 0.25	45.6± 1.7

Üretim Yeri: Denizli Traverten Havzaları; Honaz Ballık Boğazı-Pamukkale Akköy-Çardak Hayrettin, Şaryeri Köyleri- Honaz Karateke, Emirazizli Köyleri-Honaz Aşağıdere Köyü-Çameli İlçesi Çevresi-Gölemezli Honalılar Boğazı-B.Menderes Havzası-Çardak Yenibağlar Köyü-Tavas Kale Mevkilerinde Üretilmekte Olup Tümü Denizli İline Bağlı İlçeler, Yerleşim Alanlarıdır.

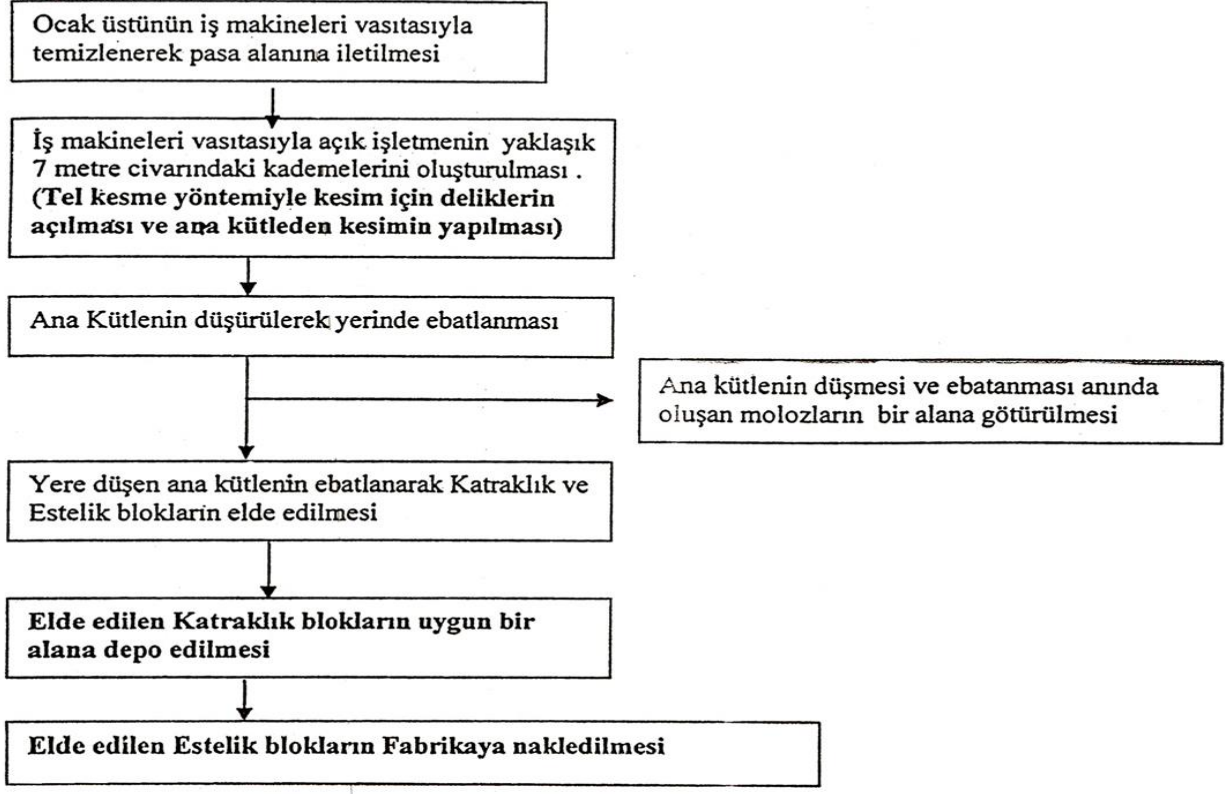
Üretim Metodu:

Denizli TRAVERTENİ (taşı) üretimi; Traverten ocağında tamamen iş makineleri ile yapılmaktadır. Ocak basamaklarında ve aynalarda blok üretimi sırasında delik açmak için sondaj makinesi, tel kesme makinesi, kollu kesici ve sayalama makinesi gibi makineler kullanılır. Ocaklarda basamakların yükseklikleri genellikle 6-8 metre, uzunlukları 90-100 metre, genişlikleri 20-40 metre arasında düzenlenmiştir. Basamakların şev açıları 80-90 derecedir. Üretilen bloklar daha sonra çevrede bulunan fabrikalarda, aşağıdaki iş akış şemalarına uygun olarak istenilen standart ve ölçülerde kesilip ve/veya parlatılıp renk, desen ve ölçülerine göre seçilerek paketlenmektedir.

MERMER FABRİKASI ÜRETİM AKIM ŞEMASI

**HAVZADA YER ALAN TRAVERTEN OCAKLARINDAN ÜRETİLEMEKTE
OLAN BLOK ve MOLOZLARIN AKIM ŞEMASI**

Denetleme:

Ürünün üretimi, pazarlanması, tescilli menşe adı ve işaretlerin kullanım biçimi, markalanması, ürün üzerinde belirtilmesi ve işaretleme şekillerini denetleme üzere, Denizli Ticaret Odası Koordinatörlüğünde; Denizli Madenciler ve Mermerciler Derneği ile Maden Mühendisleri Odası tarafından bir denetleme komisyonu oluşturulmuştur. Bu komisyon yeterli personel, donanım ve diğer olanaklara sahip olacak ve söz konusu ürünün üretim durumlarını sürekli kontrol etme kapasitesine sahip bir denetim mekanizması kuracaktır. Denetim mekanizmasının bu şekilde tarafsız ve objektif özelliklere sahip olması sağlanacaktır. En az 3 kişilik denetim komisyonu tarafından yılda en az bir defa düzenli olarak ayrıca şikâyet üzerine ve ihtiyaç duyulduğunda her zaman gerçekleştirilecektir.